

פרק קדשי קדשים

מתניתין:

הנהגה מהם – מעל.

הקדמה

[ובמשנה הבאה יבואר דין קדשים קלים].

זריקת הדם בקדשי קדשים מוציאה את הבשר מידי מעילה, ואילו בקדשים קלים היא מביאה את האימורין לידי מעילה.

המשנה באה ללמדנו את דין קדשי קדשים שנפסלו לפני זריקת דמם, כגון, אם נעשתה בהם עבודות הקרבנות, אלא שלא נעשו כמצותן ונפסלו בכך, וממילא אין להם היתר לכהנים, הילכך, אינם יוצאין מידי מעילה,

קדשי קדשים, שדינם להישחט בצפון ב-א העזרה, כמבואר במסכת זבחים [מז א], ששחטן בדרום, אף שנפסל, בכל זאת לא יצאו מקדושתן לגבי דין מעילה, ועדיין מועלין בהן.

והמשנה מפרשת (10) כיצד:

שחטן בדרום שלא כמצותן, וקיבל דמם בצפון כמצותן,

אימורי קדשים קלים לפני זריקת דמן לא הובררו למזבח שזריקת דמן שלהן קובעת לחלק גבוה לענין מעילה.

ורש"י שם מבאר, שעל אף שלפני זריקת הדם אין על האימורין דין מעילה, מכל מקום, אם עלו לא ירדו.

מבואר מדברי רש"י שאין הכוונה שהזריקה מבררת, אלא שהזריקה קובעת דין המעילה, ולפניה אין דין מעילה על האימורין, ואין גם דין הקטרה על האימורין, אלא שבדיעבד אם עלו לא ירדו. והזריקה עושה חלות דין הקטרה על האימורין. [עיי' משנת רבי אהרן עמוד רצא].

התוס' שמשמעות המשנה היא שהסיפא מפרשת את הרישא.

וכתבו התוס': אין לפרש מה שכתבה המשנה בתחילה שחטן בדרום, היינו, שגם השחיטה וגם הקבלה נעשו בדרום, כי אם כן, אין צורך להמשיך ולפרט "שחטן בדרום וקיבל דמן בצפון", ולומר שמועלין בהם, שהרי דבר פשוט הוא, כי אם אפילו כשפסלן בין בשחיטה ובין בקבלה, לא אמרינן שדינן כאילו חנק אותן [עיי' בגמרא], ומועלין בהם, כל שכן כאשר לא פסלן כי אם בשחיטה, שודאי רחוקים הם יותר מכאילו חנקן, ובודאי שמועלין בהן. ומה באה המשנה להוסיף ולהשמיענו?

ואין לומר שסגנון תנא זה של משנתנו הוא לשנות בלשון "זו ואין צריך לומר זו", שמקודם אומר את המחדש ואחר כך אומר את הפשוט [ועיי' בהערה הבאה], כי בשני דינים הבאים אינו שונה בלשון "זו ואין צריך לומר זו", אלא, אדרבה, סגנונו הוא בלשון "לא זו אף זו", כמו שיבואר בהערה הבאה.

10. לפי הב"ח יש לגרוס: "כיצד"? כלומר, שבתחילה אומרת המשנה "כלל", והוא: קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלים בהם. ועתה מפרטת המשנה, שבין אם השחיטה נעשתה בדרום, ובין אם הקבלה נעשתה בדרום – מועלים בהם. ומכל מקום, אף אם לא נגרוס "כיצד", כתבו